

УДК 338.48

Шелемельєва Т.В.

д-р екон. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ТУРИСТИЧНЕ ПРОВАЙДЕРСТВО: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА, ПРИКЛАДИ

Актуальність питання туристичного провайдерства зумовлена зростаючою роллю туризму як важливого сектора світової економіки, що динамічно розвивається та суттєво впливає на соціально-економічний розвиток регіонів і країн. У сучасних умовах глобалізації, зростання мобільності населення та змін у споживчих перевагах туристів виникає необхідність у високопрофесійній організації туристичних послуг [1]. Туристичні провайдери виступають

ключовими суб'єктами на туристичному ринку, оскільки забезпечують створення, просування і реалізацію комплексного туристичного продукту, що відповідає індивідуальним потребам споживачів. Їхня ефективна діяльність сприяє підвищенню якості туристичного сервісу, конкурентоспроможності туристичних дестинацій і задоволенню зростаючих вимог туристів. У зв'язку з цим вивчення, удосконалення та інноваційний розвиток туристичного провайдерства є важливими передумовами сталого розвитку індустрії туризму в цілому.

Основною метою туристичного провайдерства є надання комплексного, якісного та безпечного туристичного обслуговування шляхом формування та пропонування організованого туристичного продукту, який відповідає індивідуальним потребам, інтересам та очікуванням споживачів туристичних послуг.

Сутність туристичного провайдерства полягає в організації, наданні та просуванні туристичних послуг і продуктів, які забезпечують повноцінне задоволення потреб туристів у подорожах, відпочинку, ознайомленні з культурою, природою та іншими цінностями. Туристичне провайдерство виступає ланкою між постачальниками туристичних ресурсів (готелі, транспорт, екскурсійні агентства тощо) та кінцевими споживачами – туристами.

Зокрема, в «Програмі розвитку туризму в Рівненській області на 2024–2026 роки» [2] однією зі складових сформульованої мети визначено активізацію діяльності туристичних провайдерів і підвищення якості туристичного продукту, що ними формується. Отже, питання активізації діяльності туристичних провайдерів є надзвичайно актуальною та потребує системного підходу в контексті удосконалення туристичної інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності регіону.

Структура туристичного провайдерства охоплює організаційні, функціональні та інституційні компоненти, які забезпечують створення, реалізацію та обслуговування туристичного продукту. Вона визначає, які суб'єкти та елементи взаємодіють у процесі надання туристичних послуг.

До організаційних компонентів туристичного провайдерства відносяться:

- туроператори – суб'єкти, що займаються формуванням комплексного туристичного продукту шляхом поєднання окремих послуг (транспорт, проживання, екскурсії, страхування тощо) у єдиний тур;
- турагенти – посередники між туроператорами та кінцевими споживачами, які здійснюють продаж туристичного продукту та забезпечують консультаційний супровід клієнтів;
- постачальники туристичних послуг, серед яких: заклади розміщення (готелі, хостели, апартаменти); транспортні компанії (авіаперевізники, автобусні фірми, залізничні оператори); заклади харчування (ресторани, кафе); культурно-розважальні установи (музеї, театри, парки розваг); екскурсійні бюро та гіді;
- інформаційно-консультаційні служби – організації, що забезпечують туристів необхідною інформацією щодо маршрутів, умов подорожей, безпеки тощо;
- суб'єкти туристичної інфраструктури – аеропорти, вокзали, туристично-інформаційні центри, об'єкти дорожнього сервісу та інші установи, які забезпечують функціонування туризму.

До функціональних компонентів туристичного провайдерства належать формування туристичного продукту, маркетинг і просування, бронювання та продаж, організація логістики, обслуговування клієнтів, контроль якості послуг, а також аналіз і прогнозування туристичного попиту.

Інституційні компоненти туристичного провайдерства включають:

- державні органи управління туризмом – міністерства, департаменти, агенції, що регулюють і підтримують розвиток туристичної сфери;
- професійні асоціації та спілки – об'єднання туристичних підприємств і фахівців, які координують діяльність і захищають інтереси учасників ринку;
- освітні та наукові установи – заклади, що забезпечують підготовку кадрів і розвиток туристичних досліджень;
- правова та нормативна база – закони, стандарти, правила ліцензування та сертифікації, що регламентують діяльність туристичних провайдерів;

– фінансові установи та страхові компанії – організації, що забезпечують фінансову підтримку і страхування туристичних операцій.

Деякі актуальні пропозиції туристичних провайдерів у Європі на 2025 рік.

EasyJet Holidays розширила свій асортимент, запустивши EasyJet Holidays Luxury Collection. Це понад 70 п'ятизіркових готелів у популярних напрямках, таких як Міконос, Мальорка, Кіпр і Марракеш. Пакети включають пріоритетне обслуговування, трансфери та додаткові привілеї [3].

TUI, найбільший туроператор Європи, повідомляє про стабільний попит на напрямки, такі як Туреччина, Канарські острови та Єгипет. Компанія також відзначає позитивний старт зимового сезону 2025/2026 [4].

Titan Travel пропонує нові маршрути на 2025 рік, включаючи «Contrasts of Italy and Ischia», «Breathtaking Montenegro» та круїзи по Дунаю і Рейну. Додатково доступні екскурсії по Амальфі, озеру Гарда та містах Відень, Прага і Будапешт [5].

SOTC пропонує знижки на європейські тури 2025 року, включаючи екскурсії по Лондоні, Парижу, Амстердаму, Люцерну та Риму. Пакети включають гідів, харчування та зручний транспорт [6].

Daytrip спеціалізується на приватних трансферах між містами з можливістю додавання екскурсійних зупинок. Це зручний сервіс для мандрівників, які хочуть подорожувати між містами з комфортом.

Отже, ефективне туристичне провайдерство сприяє підвищенню якості послуг, кращій взаємодії учасників ринку, зростанню конкурентоспроможності туристичного продукту, розвитку цифровізації, залученню туристів, економічному зростанню та сталому розвитку туризму.

Список використаних джерел:

1. Шелеметьєва Т. В. Теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком туризму в Україні: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 356 с.
2. Програма розвитку туризму в Рівненській області на 2024-2026 роки.

URL: <https://ror.gov.ua/upload/content/2024/February/3wcGzi8F.pdf> (дата звернення: 19.10.2025).

3. EasyJet enters the luxury market offering five-star hotel packages. URL: https://www.thetimes.com/business-money/companies/article/easyjet-enters-the-luxury-market-offering-five-star-hotel-packages-tk2vgg02d?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 19.10.2025).

4. TUI confirms annual targets as winter bookings show strong start. https://www.reuters.com/markets/europe/tui-confirms-annual-targets-sees-positive-start-winter-travel-season-2025-09-23/?utm_source=chatgpt.com URL: (дата звернення: 19.10.2025).

5. Titan offers agent trip incentives alongside 2025 brochure. URL: https://travelweekly.co.uk/news/titan-offers-agent-trip-incentives-alongside-2025-brochure?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 19.10.2025).

6. SOTC Announces Limited-Time Early Bird Offers on Europe Tour Packages 2025. URL: https://www.tribuneindia.com/news/business/sotc-announces-limited-time-early-bird-offers-on-europe-tour-packages-2025/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 19.10.2025).